

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2021-10-08

Diarienummer:
GSN-2020-01017

Handläggare:
Isabelle Lundgren

Yttrande över kompletterande samrådsunderlag avseende vägplan för väg 55 Enköping-Litslena och Örsundsbro- Kvarnbolund

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** avge yttrande över kompletterande samrådshandling gällande vägplan för väg 55 mellan Örsundsbro och Kvarnbolund enligt ärendets bilaga 1.

Ärendet

Under 2020/2021 ställde Trafikverket ut vägplan för väg 55, delen Örsundsbro-Kvarnbolund, en sträcka om cirka 15,7 km som möjliggör mötesfri 2+1-väg samt en separerad gång- och cykelväg. Efter föregående samråd genomfördes förändringar i utformningen gällande ökad hänsyn till hela-resan-perspektivet, bland annat genom ökad tillgänglighet till passager för oskyddade trafikanter, varför Trafikverket ställer ut handlingarna till kompletterande samråd.

De föreslagna ändringarna i vägplanen är nu ute på samråd och kommunen har möjlighet att yttra sig över förslaget.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen.

Barn-, jämställdhets och näringslivsperspektiven har beaktats i yttrandet. Föreslagen mötesfri 2+1-väg med mål hastighet på 100 km/h möjliggör bättre framkomlighet för både bil- och kollektivtrafik. Föreslagen gång- och cykelväg

kommer öka tillgängligheten med cykel i stråket vilket är positivt för till exempel barn som kan resa mer självständigt. Det är också positivt för både kvinnor och män som vill resa mer hållbart i stråket. Ökad tillgänglighet och framkomlighet är också positivt ur ett näringslivsperspektiv eftersom det underlättar transporter till verksamheter i stråket.

Föredragning

Trafikverket föreslår genom vägplanen för väg 55 mellan Örsundsbro-Kvarnbolund att denna byggs ut till en mötesfri 2+1-väg med målhastighet på 100 km/h. Samtidigt föreslås nybyggnation av en till stor del parallell gång- och cykelväg längs hela sträckan. I förslaget löper gång- och cykelvägen på båda sidor av väg 55, med planskilda passager för oskyddade trafikanter i de mest frekventerade korsningarna. Gång- och cykelvägen ansluter till befintligt gång- och cykelvägnät i Uppsala och slutar strax öster om Örsundsbro. Vägplanen var ursprungligen ute på samråd mellan mars-april 2020 och december 2020-januari 2021 och är nu ute på ett kompletterande samråd mellan den 22 september 2021 till och med den 13 oktober 2021. Samrådet hölls digitalt och alla handlingar finns på Trafikverkets webb-sida.

Stadsbyggnadsförvaltningen har i dialog med Trafikverket tidigare lyft frågor kring hela-resan-perspektivet, bland annat gällande lokalisering av planskilda korsningar och pendlarparkeringar. Trafikverket har tillgodosett flera av Uppsala kommuns tidigare synpunkter i det kompletterande samrådsunderlaget, men det finns fortfarande potential till förbättring gällande trafiksäkerhetsåtgärder i de utställda handlingarna. Trafikverkets preliminära tidplan är att vägplan går ut på granskning i början av 2022 och fastställelse kan ske under 2022.

Ekonomiska konsekvenser

Den föreslagna 2+1-vägen samt gång- och cykelväg bekostas av Trafikverket via Länstransportplanen. Pendlarparkeringar bekostas av Uppsala kommun men kan beviljas statlig medfinansiering via Länstransportplanen.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad den 8 oktober 2021
Bilaga, Förslag till yttrande

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Gatu- och samhällsmiljönämnden
Yttrande

Handläggare:
Tove Västibacken

Datum: 2021-10-08
Diarienummer: GSN-2020-01017

Trafikverket Investeringsprojekt
Box 810
781 28 BORLÄNGE

Yttrande över kompletterande samrådshandling för vägplan väg 55 Örsundsbro-Kvarnbolund, TRV 2019/119335

Uppsala kommun har tagit del av samrådsunderlaget för ändring av vägplan för väg 55 avseende mötesfri 2+1-väg samt ny gång- och cykelväg mellan Örsundsbro och Kvarnbolund. Uppsala kommun ser positivt på den nya mötesfria vägen som innebär högre trafiksäkerhet än i dagsläget, samt gång- och cykelvägen som möjliggör cykelpendling mellan Örsundsbro och Kvarnbolund.

Barn- och jämställdhetsperspektivet

Uppsala kommun vill betona vikten av att barnperspektivet och barnkonventionen beaktas i samhällsbyggandet och vid infrastrukturåtgärder. Alla barn ska ha möjlighet att kunna gå, cykla eller åka kollektivt till skolan och aktiviteter på ett tryggt och säkert sätt oavsett vem som är väghållare och ansvarig för infrastrukturen. Det är viktigt att skolvägar blir gena och säkra och att busshållplatser anpassas efter barns behov. Även jämställdhetsperspektivet är viktig del i planeringsförutsättningarna och hänsyn bör tas till att fler kvinnor och barn nyttjar kollektivtrafik och cykel som färdmedel.

Näringslivsperspektivet

Det är också viktigt att beakta näringsperspektivet för de gröna näringarna och att intrånget på skog och åkermark inte blir större än vad som är nödvändigt för att säkra framkomligheten och trafiksäkerheten.

Hela-resan-perspektivet

I tidigare samråd lyfte Uppsala kommun att det saknades ett hela-resan-perspektiv i Trafikverkets handlingar, detta har Trafikverket tagit till sig och mycket av vad Uppsala kommun haft synpunkter på har nu förbättrats. För att tydliggöra hur hållplatser, pendlarparkeringar, passager med mera är lokaliserade i förhållande till varandra efterfrågade Uppsala kommun under föregående samråd en översiktssbild.

Detta hade tydliggjort helhetsperspektivet och också synliggjort var brister finns. En sådan översiktsbild saknas fortfarande i de underlag som ställts ut till kompletterande samråd och efterfrågas så även nu Uppsala kommun. Nedan redovisas det som Uppsala kommun har identifierat som fortfarande kopplar an till avsaknad av hela-resan-perspektivet. Vid framtagandet av den översiktsbild som kommunen önskar kan eventuellt flera liknande brister synliggöras.

Skärfälten

Hållplatserna är lokaliserade vid korsningen, vilket är bra då människor som kommer nyttja hållplatserna främst kommer komma ifrån anslutningsvägarna. Korsningen innebär att mitträcket på väg 55 här kommer öppnas, vilket skapar en genväg över väg 55 och kan göra att oskyddade trafikanter väljer att korsa vägen i plan istället för på avsedd bro. Bron har långa ramper, vilket gör att den blir ett längre vägval än över vägen i plan. En passage under väg 55 skulle ge en genare koppling för oskyddade trafikanter och bör därför utredas. Vid Skärfälten planeras en pendlarparkering. Även om pendlarparkeringen i sig inte ingår i vägplanens uppdrag är den en grundförutsättning för att skapa en så bra bytespunkt som möjligt för gång, cykel, bilister och kollektivtrafik. Då det största flödet av resenärer beräknas komma söderifrån bör pendlarparkeringen, för att så många som möjligt ska slippa korsa väg 55, placeras söder om väg 55.

Läby Vadbacka /Nåsten

Sydväst vid Läby Vadbacka/Nåsten föreslås en gång- och cykelbro. I förslaget ligger bron en bit bort från hållplatsen Nåsten. Uppsala kommun föreslår därför att bron flyttas till en mer central lokalisering i förhållande till bebyggelse och hållplatser.

Ramstalund

Placeringen av gång- och cykelbron ligger bra i förhållande till föreslagna hållplatslägen i Ramstalund. För att optimera den framtida bytespunkten är pendlarparkeringens lokalisering och utformning en grundförutsättning även om pendlarparkeringen inte ingår i vägplanens uppdrag. I och med närheten till en skola bör cykelställ finnas på båda kortsidorna av parkeringsytan. Om det inte skulle vara möjligt bör cykelställen vara lokaliserade på den östra sidan eftersom det är närmare hållplats och korsning.

Ramsta skola, väg 575.2

Från väg 575 planeras det enbart bli tillåtet att svänga ut höger mot väg 55. Detta kan innebära att fler bilar kommer att passera på väg 575.2 förbi Ramsta skola. Det är viktigt att barn och unga har en trygg skolväg, därför bör gång- och cykelvägen, vägen samt gång- och cykelvägsöverfarten till Ramsta skola utformas på ett så trafiksäkert sätt som möjligt med hänsyn till barnperspektivet och oskyddade trafikanter.

Om gång- och cykelväg

Gång- och cykelvägen byter sida av väg 55 vid Ramstalund, Skärfälten och Läby Vadbacka/Nåsten. Nuvarande förslag innebär att fotgängare och cyklister även måste korsa väg 55 vid Kvarnbolund för att ansluta till befintligt cykelvägnät i Uppsala. Uppsala kommun förordar därför i första hand att gång- och cykelvägen fortsätter från Läby Vadbacka/Nåsten till Kvarnbolund norr om väg 55. Detta för att skapa ett sammanhängande och gent cykelvägnät. I andra hand förordar kommunen det förslag som ligger i samrådshandlingen. Om gång- och cykelvägen byggs söder om väg 55 är det viktigt att passagen över Läbyvadsvägen i Kvarnbolund utformas på ett trafiksäkert sätt för att ansluta till det befintliga cykelvägnätet i Uppsala på ett bra sätt. Under 2021 kommer en åtgärdsvalsstudie för Bärbyleden som inkluderar korsningen för vägarna 55 och 72 att påbörjas. Inom ramen för den studien bör

anslutningen för gång- och cykelvägen längs väg 55 till det kommunala gång- och cykelvägnätet i Uppsala stad inkluderas.

Om kollektivtrafikens framkomlighet

Uppsala kommun noterar att Trafikverket åtgärdat avsaknaden av accelerationsfält för bussar, vilket ses som positivt. Uppsala kommun ser positivt på att Trafikverket planerar att se över framkomlighetsåtgärder till eventuella korsningar, samt in- och utfarter längs med sträckan och vill betona betydelsen av att man lägger särskild vikt på korsningen väg 55 och Enköpingsvägen vid Örsundsbro.